

Wie zegt wat?

Lesvoorbereiding

Korte omschrijving van de les

De leerlingen spelen het inspringspel waarbij ze zich inleven in verschillende rollen. Daarna maken ze een werkblad waarin verschillende uitspraken over aardbevingen worden gedaan. Ze bespreken deze uitspraken in groepjes en koppelen ze aan de juiste personen.

Doel van de les

- De leerlingen leren door het rubriceren van uitspraken welke personen verbonden zijn met de aardbevingen in Groningen.
-

Lesspecificaties

Duur

Ongeveer 55 minuten

Materialen

- Kaartjes inspringspel (knipblad)
- Werkblad gekopieerd voor iedere leerling
- Blad met personages per tweetal of groepjes (zie achtergrondinformatie)

Vorbereiding

- Knip de kaartjes uit.
 - Leg de werkbladen klaar.
-

Introductie

15 minuten

Speel met de leerlingen het 'Inspringspel' (zie de achtergrondinformatie voor de uitleg). Verdeel de gele en de rode kaartjes. Zorg dat er altijd een koppel gemaakt kan worden.

Een leerling met een geel kaartje komt naar voren. Hij of zij begint met het uitbeelden van zijn of haar rol. De leerlingen met een rood kaartje beoordelen of de rol op hun kaartje past bij die van de leerling voor de klas. Als ze denken dat hun rol hierbij aansluit, mag de leerling met het rode kaartje 'inspringen' en meespelen. Blijkt de rol toch niet aan te sluiten, dan gaat de leerling weer zitten.

Laat alle leerlingen met een geel kaartje hun rol spelen. Mocht de groep hiervoor te groot zijn plan dan een ander moment om het spel af te maken.

Instructie

5 minuten

De leerlingen hebben in de inleiding ervaren dat wat je zegt of wat je vindt afhankelijk is van welke 'rol' je speelt.

Deel de werkbladen uit.

Vertel dat de leerlingen verschillende personen zien afgebeeld. Bespreek met de leerlingen welke personen er op het werkblad staan en ga na of de leerlingen weten wie de verschillende personen voorstellen.

Wijs de leerlingen op het blad met de uitspraken. De uitspraken zijn niet af. De leerlingen lezen de uitspraken, proberen de uitspraak af te maken en deze vervolgens te koppelen aan een persoon op de tekening.

Uitvoering

25 minuten

Laat de leerlingen in tweetallen of groepjes van maximaal vier leerlingen het werkblad maken.

Sommige uitspraken zullen niet slechts bij een persoon passen. Dat is ook de bedoeling. De uitspraken zijn bedoeld om de leerlingen te prikkelen tot een discussie over wie wat zegt en waarom. Hiervoor moeten zij zich inleven in de personen op de tekening.

Loop rond, stimuleer en controleer. Help waar nodig de discussie op gang.

Afsluiting

20 minuten

Toon de afbeelding op het werkblad op het digibord.

Bespreek het werkblad en de antwoorden met de leerlingen. Laat de leerlingen op elkaar reageren.

Stel de volgende vragen:

- Waarom heb je voor deze aanvulling gekozen?
- Waarom zegt iemand zoiets? Vanuit welke emotie? Vanuit welk belang?
- Hoe voelen de leerlingen zich bij de uitspraak? Kunnen ze zich erin herkennen? Begrijpen ze waarom iemand dit zegt?
- Waar zijn de leerlingen zelf boos over of bang voor?
- Hoe kunnen de leerlingen omgaan met emoties van volwassenen?

Achtergrondinformatie

Organisatie

Inspringspel

Dit spel wordt gespeeld met twee kleuren kaartjes, rode en gele. Op de kaartjes staat beschreven wie je bent en wat er aan de hand is. Bij elk geel kaartje hoort een bijpassend rood kaartje. Bijvoorbeeld:

Geel kaartje: je bent een enthousiaste kapper die vooral ingewikkelde kapsels wilt knippen. Je wacht vol spanning op een klant en zet vast alles klaar.

Rood kaartje: Je bent klant bij een kapper. Je hebt dunne sliertige haren. Je zou graag een ander kapsel willen hebben. Als je aan de beurt bent, vertel je hoe je je kapsel wilt hebben.

Zorg voor een open ruimte als speelvak. Verdeel de gele en rode kaartjes zodanig, dat er altijd een paar gevormd kan worden. Eén leerling met een geel kaartje begint en gaat in het speelvak staan. Hij speelt wat er op zijn kaartje staat beschreven. Zodra een kind met een rood kaartje merkt dat de gespeelde situatie bij zijn kaartje hoort, springt hij in en speelt mee. Zodra de situatie duidelijk is, is het spel afgelopen.

Vraag de andere leerlingen vooraf te letten op:

- Wie heb je gezien?
- Was het duidelijk? Zo niet, hoe kan het anders?
- Hebben de spelers goed samengespeeld? Zijn ze ingegaan op elkaars ideeën?

Bespreek het spel aan de hand van deze vragen kort na en vraag daarna de volgende leerling met een geel kaartje naar voren.

Bron: <http://www.jufdesiree.nl/wp-content/uploads/2008/07/les-1-inspringspel-wie.pdf>

(naar Janssens, L., (1989), *Het rijk der verbeelding* (blz. 105), Meulenhoff Educatief BV, Amsterdam.)

Werkbladen

Op de werkbladen staan twintig personen/beroepen afgebeeld. Er zijn meerdere uitspraken waaruit de leerlingen kunnen kiezen. De uitspraken zijn niet af. Het is de bedoeling dat de leerlingen proberen de uitspraak verder af te maken en deze bij een persoon te plaatsen. Deze opdracht heeft geen goede of foute antwoorden en het kan ook voorkomen dat een leerling een uitspraak bij meerdere personen kan plaatsen. Dit is expres gedaan om een discussie op te starten. Op het werkblad zijn twintig personages afgebeeld. Er zijn echter maar vijftien uitspraken om toe te kennen aan de personages. Dit is bewust gedaan, opnieuw om de discussie aan te wakkeren.

Het werkblad kan op verschillende manieren worden ingezet:

- Print de hele plaat uit (A3 formaat) en laat de leerlingen per groepje de uitspraken koppelen aan de personen. Het gaat dan om twintig personen.
- Print per tweetal een helft van de plaat uit. (A4 formaat). Verdeel de linker- en rechterhelften evenredig over de tweetallen. De leerlingen koppelen tien uitspraken en bespreken deze vervolgens met een tweetal dat de andere helft van de plaat had.

Nagesprek

Het nagesprek is bij deze opdracht belangrijk; kan de leerling uitleggen waarom hij de uitspraak op een bepaalde manier heeft aangevuld? En kan de leerling onderbouwen waarom hij de uitspraak bij een bepaalde persoon heeft geplaatst?